

F O A I E

pentru

MINTE, INIMA și LITERATURA.

No. 20.

Duminica 12. Maju.

1840.

Saul.

САША.

Бржт 'мі міе . . . Давіа . . . дар кіар пе фїїна мѣ
Ам дано лѣ соціе . . . Ах! нѣ шїі. — Тот гласѣа
Ачел совран, пѣтернік, че мѣате нопці д'аржндаѣа
М'а тот кемат де жѣне, прїват, антѣнекоѣ,
Фїїнд де тот департе д'акѣцета ла трон;
Ачел глас іар акѣма, де мѣате нопці, маї гроазнік
Фїерос ан со 'н де ѣнаѣ, че вѣжіе мѣцїндаѣ,
Мѣ'мпѣнѣ іар шї'мі тѣнѣ: „Саѣа ѣшї; ѣшї Саѣа” . . .
Прѣ сѣлнта фѣц' ачелѣ прѣфет прѣ кѣвіос,
Чѣ'н віс атѣнчї вѣзѣтам шї пѣнѣ нѣ'мі, вестїе
Кѣ дѣмнеѣѣ мѣ кіамѣ пе тронѣа Палестїнеї,
Ан віс акѣм, анвіс'мі п'ачел Самѣїа іар,
Де тот скїмѣат ла фѣцѣ, ал вѣз не анѣтетат!
Дїн гроазніка, аджнѣа шї 'нтѣнекоѣса вале
Ал вѣз мѣреѣ кѣ шаде пе аѣрїѣа мѣнте:
Стѣ Давїа ла пїчѣреї смерт анѣенѣкѣт;
А сѣлнтѣлѣ вѣл фѣндѣ рѣсѣрѣ п'ал лѣї кап
ѣнтѣа де лемн чѣреѣкѣа, ал домнѣлѣ дар маре;
Кѣ мѣна іар чѣалѣтѣ, че лѣнгѣ лѣнг' антїнде
Пе капѣ'мі мїї де браѣе, кѣнѣна 'мі змѣлѣе 'а вѣз
Шї п'алѣї Давїа фѣрѣнте пѣїндо: дар мѣ кѣзї?
Н'о прїїмеѣе Давїа, с'арѣнкѣ ла пїчѣреї,
Аї фѣче семн шї пѣнѣе, шї прѣ мїлос лї стїргѣ
Пе кѣлѣа мѣѣ с'о пѣе . . . — О, че івіре! Ах!

ИВІТЕ АЛ МЕШ ДАВІД! ТУ АНКЗ 'МІ ЄШІ СЪНУС?
 ТУ ЧІНЕРЕ АЛ МЕШ АНКЗ ШІ ФІШ ТУ ШІ ПРІЕТЕН? . .
 ТУРВЕЗ! КЪМ! СЪ'МІ РЪПЪСКЪ ДІН КАПЪЛ МЕШ КЪНЪНА?
 ТУ, ЧЕ КЪТЕЗІ АТЪТА, БЪТРАЖИ ВІКА'ЕН, СЪВЪКАТ,
 СЪ ТРЕМЪРІ . . . Пей, да, піаръ, ші чЕЛ ЧЕ Н'АГЖНДІТ . . . —
 РАІ! СЪНТ ШІМІТ ЕШ . . .

(В. Арістіа)

ІДЕІ РАПСОДИЧЕ.*)

5.

(Ампързџіа анімалъ)

АЧЕЛЪ ТРЪНЪРІ НАТЪРАЛЕ КАРЕ СІМЦЕСК,
 ШІ СЕ МІШКЪ ДЕ ВАСЕ, СЕ НЪМЕСК АНІМА-
 ЛЕ САШ ВІЕТЪЦІ САШ ВЕЦЪІТОАРЕ. —
 СІМЦІРЪ ШІ МІШКАРЪ ДЕ ВОІЕ СЕ АФЪЗ АН
 ТОАТЕ ВІЕТЪЦІЛЕ, ШІ АЧЕСТЪ А ЛОР АНСЪ-
 ШІРІ НЕ АРАТЪ, КЪМ КЪ ТРЪПЪЛ АНІМАЛ А-
 РЕ ШІ СЪФЛЕТ, КАРЕ АЛ МІШКЪ ДЪПЪ ВОІА
 СА. СКОПЪЛ МАРЕЛЪІ ФЪКЪТОР НЪ ФЪ ШІ
 ЛА АНІМАЛЕ, КА ШІ ЛА ПЛАНТЕ, АДЕКЪ КА А-
 ЧЕЛЪ АША КА ШІ АЧЕСТЪ СЪ ТРЪІАКЪЗ, ЧІ
 СЪ ШІ СІМЦЪКЪЗ; СЕ НЪ ФІЕ ЛЕГАТЕ ДЕ
 ЛОКЪЛ, КАРЕ АЛ АЗКЪЕСК СЪГЖНА НЪТРЕЦЪЛ
 СЪШ ДІН ТРЪНЕСЪЛ, ЧІ СЪ СЕ МІШТЕ ДЕЛА
 ШІ ЛОК ЛА АЛЪЛ, ШІ АША СЪШІ КАШТЕ ХРА-
 НА СА. — КА ВІЕТЪЦІЛЕ СЪ ПОАТЪ АЧЕСТА
 СКОП АЖЪНЪЕ, ЛЕАШ ДЪРЪІТ ДЪМНЕЗЕШ КЪ
 ШІ ТРЪП КЪ МЪЛТ МАІ ПЕРФЕКТ, ШІ МАІ

МІНЪМАТ ДЕ КЪТ АЧЕЛА А ПЛАНТЕЛОР. —
 ПЛАКЪЛ ФЪКЪТОРЪЛЪІ ЛА ФАЧЕРЪ АНІМАЛІ-
 ЛОР АШ ФОСТ: КА АЧЕСТЪ СЪ СЕ ХРЪНЪ-
 СКЪЗ, СЪ СІМЦЪКЪЗ, СЪ СЕ МІШТЕ ДЕ ВОІЕ
 ШІ СЪШІ АНМЪЛЦЪКЪЗ ЧЕНЪЛ СЪШ. — А-
 ЧЕСТЪ СЪНТ ЧЕЛЕ МАІ ДЕ КЪПЕТЕНІЕ БОЛ-
 ДЪРІ КАРЕ ФАК ПЕ АНІМАЛІ АША СЪРЪІТОА-
 РЕ. ШІ КА СЪ РЪМЪНЪЗ АЧЕСТЪ АН ПЪРЪ-
 РЪ СЪ СЪРЪІНЦЪЗ, ЛЕ АШ ДЪРЪІТ ДЪМНЕЗЕШ
 КЪ ДОЪ АНСЪШІРІ ДЕОСЕВІТЕ, ДІН КАРЕ ШНА
 ФАЧЕ, КА ТРЪПЪЛ ДІН АНЪСКЪТЪЛ БОЛ ДІН
 АЗЪНТЪШ ШІ ФЪРЪ ВОІЕ СПРЕ ЧІНЪРЪ СЪ
 АЪКЪЗ, ШІ АЧЕСТА БОЛ СЕ НЪМЪЦЪЕ ІН-
 СТИНКЪТ НАТЪРАЛ; АЛТА АНСЪШІРІ ФАЧЕ,
 КА АНІМАЛЕЛЕ МАІ БЪРТОС КЪ СЪНЪЕ КАЛА,
 ШІ МЪЛТЕ ІНСЕКТЕ СЪ СЕ ФАКЪ ВОЛНІЧЕ ФЪ-
 РЪ ПОВЪЦЪІРІА ВРЕДНЪІ МЕЩЕР, САШ АРТИСТ,
 А ФАНЕ, НІЦЕ МЪІЕСТРІІ ДЕ ТОАТЪ МІРАРЪ
 ВРЕАНЪЕ, ШІ АЧЕСТА БОЛ СЕ НЪМЪЦЪЕ ІН-
 СТИНКЪТ АРТИФІЧІОС. ПРІН АЧЕСТА ФАЧЕ
 КАСТОРЪЛ КАСІЛЕ САЛЕ, ПАСЕРІЛЕІ ШІ МЪЛТЕ
 ІНСЕКТЕ МЪІЕСТРЕЛЕ САЛЕ КЪІВЪРІ, ПЪНЪЕ СЪ.
 ДЕ КАРЕ АН АЛТ ЛОК АМ ВОРЪІТ.

* АН ФІОІА НР. 16 ФАЦА 123 КОЛЪМНА 1. А-
 ПОЛЪ — ЧІТЕЩЕ ОПАЛЪ, МОЧНЕЗІІ —
 МАГНЕЗІЕІ, ШІМЕСЪ — ШІСТЪ, САШ
 СЕ ЗІЧЕ РОМЪНЪЦЪЕ ІШІТЪ? ХОЛЕСТЕІ —
 ХОЛІТЕІ — САШ ПЪНЪРА — ПЪКЪ-
 РА — АН КОЛЪМНА 2 КОБОЛЪШ — КО-
 БАЛЪШ.

ОРГАНИЗАЦІА АНІМАЛЕЛОР ЕСТЕ МЪЛТ ДЕО-
 СЕВІТЪ; АНСЪ АН АЧЕЛА СЕ ШНЕСК ТОАТЕ, КЪ
 ЕЛЕ СЕ ХРЪНЕСК ПРІН ГЪРЪЗ, ШІ КРЕСК ДІН
 ЛОНТЪРЪ, АДЕКЪ ПРІН ШІН ПРОЦЪЕ ВІШ, КАРЕ ФА-
 ЧЕ, КА ПЪРЪЦІЛЕ ЧЕЛЕ ХРЪНІТОАРЕ (ХІЛЪ) СЪ
 СЕ СЪГЪЗ ДІН ЧЕЛЕ МЪНКАТЕ, ШІ МІСТЕКЪН-
 ДЪСЕ КЪ СЪНЪЕЛЕ СЪ АНОІАСКЪЗ, ШІ МЪРЪ-

екъ пзрціле трѣпѣлѣ, іарѣ челе де прі-
сос сѣ се скоатъ прін арѣмѣрїле лор а-
фарѣ.

Ан челе маї мѣлте вїетѣцї се деосе-
вїѣ капѣла, трѣнкїѣла шї мѣдѣла-
рїле. Капѣла се лѣгѣ кѣ трѣнкїѣла прін
грѣмаѣ. Трѣнкїѣла іарѣшї се алѣтѣ-
ѣе дїн пепт, шї дїн фолле; партѣ де
напої, саѣ чеа дїн сѣс а трѣнкїѣлѣ се
нѣмѣѣе спате; анѣлїтоарѣ трѣпѣлѣ
пѣлѣ, есте дѣпѣ деосевїрѣ локѣлѣ,
ан каре вїетѣцїле се афлѣ, шї дѣпѣ де-
скїлїнїрѣ цїнерїї вїецїї маї мѣлт саѣ маї
пѣцїн вѣртоаѣсѣ, ан ѣнеле нѣтѣдѣ, ан ал-
теле кѣ пѣр (лѣнѣ, флочї) спїнї, пѣне,
солѣї, шї деосевїте цїстѣрї аконерїтѣ. —
Челе маї мѣлте вїетѣцїла хотѣрїтѣ вѣ-
ме скїмѣѣ вѣшмѣнтѣла аѣста, адеѣѣ ан
преноїеск. Сѣѣт пѣле се афлѣ ѣнтѣра,
карѣ рѣсарѣ дїн сѣнѣѣ, шї дѣ трѣпѣлѣ
анѣвоїерѣ, шї фѣрѣмѣѣѣѣ. — Челелалте
пѣрцї вѣртоаѣе а трѣпѣлѣ сѣнт: карнѣ,
карѣ есте алѣтѣвїтѣ дїн фїѣре (фїре) кѣ
нерѣї, шї кѣ вїнї анпѣлѣтїтѣ, шї формѣ-
ѣѣ ацїѣѣторїї, шї сїмѣїторїї мѣшкї.
Оаселе, ан каре се афлѣ мѣдѣлѣ,
гѣрѣїѣрїле, тїнѣїле ш. а. анѣлѣн-
трѣрїле се афлѣ ан голѣѣїѣнїле пентрѣ
їле фѣкѣѣте, адеѣѣ: ан кап се афлѣ крї-
ерѣла, дїн каре се наѣе мѣдѣлѣ спї-
нѣрїї шї нѣрѣїї. Голїѣїѣнѣ пїептѣлѣ
кѣпрїнде ан сїне пѣлѣмѣнїле, шї інї-
ма, дїн карѣ се наск артерїїле, шї ан
карѣ се сѣѣрѣшеск вїнеле. Ан Голїѣїѣ-
нѣ фоллелѣї се афлѣ стомаѣлѣ (рн-
ѣѣ, бѣрта) вїїѣѣрѣлѣ, маѣеле, фѣрѣ,
фїкатѣла, спїлїна, рѣрѣнїї шї ан-
партѣ дїн жос бешїка, мїтра шї пѣр-
цїле сїкѣлеле.

Антре пѣрцїле пїкѣрѣѣѣ де кѣпѣ-

тенїе есте сѣнѣѣле каре прін неконтен-
нїта а інїмеї мїшкарѣ се поартѣ прін ар-
терїї (вїнї бѣѣѣѣѣѣ) ан тоате пѣрцїле
трѣпѣлѣ, шї дїн аѣстѣ іарѣшї прін вїнї
се рѣдѣѣ ан інїмѣ, ан мїшкарѣ аѣстѣ
неконтенїтѣ а сѣнѣѣлѣ сѣѣ вїаѣа анї-
малѣ — сѣнѣѣле есте ан прївїнѣа колор-
рїї шї а сѣѣнѣрѣрїї (кѣлѣѣрїї) деосевїт
ла вїетѣцї, аша ла сѣѣѣѣѣѣ шї пасерї
есте рошѣ шї калд (100° Фаренѣ:) ла ам-
фївїї шї пѣшї есте рошѣ, шї рѣѣѣ, пентрѣ
аѣїа челе дїн тѣї се нѣмеск вїетѣцї
кѣ сѣнѣѣ калд, челе де пе ѣрѣѣ кѣ сѣн-
ѣѣ рѣѣѣ. Інсектеле шї вѣрмїї аѣ ан лок
де сѣнѣѣ ѣн сѣк алѣ, шї пентрѣ аѣїа се
нѣмеск вїетѣцї кѣ сѣнѣѣ алѣ.

Сѣнѣѣле се афлѣ ан неконтенїтѣ
мїшкарѣ прін рѣѣѣѣѣѣ, карѣ ла анїмалѣ
кѣ сѣнѣѣ рошѣ прін пѣлѣмѣнї, шї гїрлѣїї
(шїрѣлѣ), іарѣ ла челе кѣ сѣнѣѣ алѣ прін
нїѣе рѣѣрїѣѣ дѣлѣнѣѣ трѣпѣлѣ се фѣѣ.
Сѣѣт рѣѣѣѣѣѣ партѣ бѣнѣ а аѣрѣлѣї се
траѣѣ дїн атмосѣрѣѣ (вѣѣѣѣѣ) ан пѣлѣмѣнї,
шї се скоате чеа рѣѣ дїн трѣнѣселе. Анї-
малеле кѣ пѣлѣмѣнї аѣ шї глас, іарѣ челе
фѣрѣ пѣлѣмѣнї сѣнт мѣѣѣ.

Органеле аѣлѣ прін каре анїмалеле се
мїшѣѣ де воїе се нѣмеск мѣшкї (карнѣ).
Нѣмерѣла лор есте деосевїт андеосевїте
вїетѣцї; омѣла дѣѣѣ арѣ 450, кѣнѣ о с-
мїдѣѣ де кѣмп пїсте 4,000 арѣѣѣ. —
Сѣнт тотѣшї ѣнїї дїнтрѣ мѣшкї, карїї
нѣ сѣнт сѣѣт сѣѣѣнїрѣѣ воїї п. е. інї-
ма, карѣ ан тоатѣ вїаѣа неконтенїт се
мїшѣѣ (бѣте); ан ом пѣнѣѣ де 4,500 ан-
трѣн чѣѣс бѣте, фѣрѣѣ а остенї, саѣ а дѣ-
рѣѣ пре кѣм дор мѣшкїї воїнѣїї — ка
сѣ се мїште мѣшкїї прін воїа ноастрѣ,
ан мѣнѣ нѣрѣїї, карїї дїн крїерї саѣ дїн
мѣдѣлѣ спїнѣрїї рѣсар, шї нѣ нѣмаї мѣ-

шкілор антзрїтарѣ даѣ, чї шї сѣфлетѣлѣтї
анзсрїлѣ дїн афарз ан трѣп фѣкѣте
прїн челе чїнчї сїнсѣрї даѣк.

Мїшкарѣ антзрѣце мѣшкїї шї нер-
вїї, ансз а лорї маї лѣнгз антревѣнцѣ-
ре лї обосѣце, шї де ачїа ле есте де лї-
нсз ѣн рѣпаос. Ачїста рѣпаос лѣѣ
рѣндѣт натѣра прїн сомн. Омѣа шї
челе маї мѣлате вїетзїї мѣнкѣтоаре де іер-
вѣрї дорм ноаптѣ кѣѣтѣнд зїоа дѣпѣ
лѣкрѣл сѣѣ. (черѣѣ, кѣпрїоара, чїѣта, іе-
пѣрїї де кѣмп шї де касз дорм маї кѣ
сѣмѣз зїоа шї ноаптѣ сѣнт маї вїонї)
аателе н. е. анїмалеле хрѣпїтоаре, чїѣхѣ-
рѣзїї, пѣшїї маї мѣлате інсекте шї вермі дорм
зїоа, шї ноаптѣ ѣмѣлѣз дѣпѣ прада са.
Мѣлате вїетзїї, каре іарна кѣ грѣѣ лшї
капѣтѣ хрѣна са, аѣ ѣн сомн де іарнѣ,
адекѣ тоатѣ іарна зак ка моарте. Шї
ан врѣмѣ ачїаста сѣнцїеле ан анїмалѣ кѣ
сѣнцїе калд перде мѣлат дїн кѣлѣѣра са.

Ачїелѣ пѣтерї дїн лонтрѣ, каре трѣ-
нѣа кѣ скоп шї де воїе ал мїшкѣ, се
нѣмѣек пѣтерїлѣ сѣфлетѣлѣтї — ан
кїпѣрѣ, вѣгарѣ ансѣмѣз, цїнѣрѣ амїнте,
аре омѣа кѣ челе маї мѣлате вїетзїї а
осѣце, ансз омѣа нѣ аре інсѣтїнкѣтѣрї;
єл сїнѣѣр се наѣце не анѣвѣцѣт шї маї
слаѣ, ѣна нѣмаї де сїне анѣвацѣз, адекѣ
а сѣѣце. — Ансз нїчї іаѣ фост лѣтї ачїстѣ
спре цїнѣрѣ са де лїпѣз, кѣчї єл есте
аєла зїдїторѣл сѣѣ кѣ ѣн дар маї марѣ
анѣстрат, адекѣ єл нѣмаї аре мїнте,
прїн карѣ се анѣлѣцѣ пѣсте тоате вѣцї-
тоареле, шї тоате прокопсїнцїеле ле поате
кѣцїгѣа. — Дїне аѣ гѣсїт прїн 2,314
пробе фѣкѣте, кѣмѣз коїї 270 де іервѣрї
мѣмѣнкѣ, шї 218 нѣ; капреле 449 мѣ-
нѣнкѣ, 126 нѣ; оїле 387 мѣнѣнкѣ, 141
нѣ; калї 262 мѣнѣнкѣ, 212 нѣ; порчїї

кѣ 72 сѣнт мѣлѣцмїцїї 171 нѣ ле кѣѣ-
тѣ.

Се ан парт вїетзїїлѣ ан шѣсе класѣ,
адекѣ: 1-о ан сѣгѣтоаре, саѣ цїнѣоасѣ;
2-о ан пѣсерї; 3-о ан амфївїї. 4-о ан
пѣшїї, 5-о ан інсекте. 6-о ан вермі.

Др. Васїч.

СТАТИСТИКА ЖЪРНАЛЕЛОР

ан Парїс.

Орї каре є кѣносѣт маї де апропѣ
кѣ пѣтерїка лѣцїре а пѣвлїчїтѣцїї ан
Франца (прекѣм шї ан аате кѣтеѣа ста-
тѣрї); орї чїне аѣ сїмцїт трѣвѣнцѣа, фо-
лосѣа шї пѣлѣчереа че о аѣ нацїїле кѣ дѣ-
хѣл деѣпѣт дїн четїреа кѣрѣїлор шї а фол-
лор пѣвлїчѣ, ачїела нѣ се ва мїра антрѣ
нїмїк пѣнтрѣ ѣрмѣтоареа лїстѣ траѣз де
кѣрѣна дїн статїстїка тѣасѣлѣтї де Парїс.
Дїн ачїеа кѣноаѣем нѣмѣрѣл прѣнѣмерѣцї-
лор ла Moniteur 2000, Journal des
Debats 9000, Constitutionel 7000,
Courrier francais 4500 — 5000, Com-
merce 2500 — 3000, Journal de Pa-
ris 1500, Journal general 1500, Pres-
se 14,000, Siecle 23,600, Temps 4500,
Quotidienne 5000, France 2000, Uni-
vers 1000, Capitole 1000 — 1500,
Moniteur parisien 5—6000, Gazette
de France 7000, Messenger 2000, Cor-
saire 1 00. Ачїста есте нѣмѣрѣл прѣ-
нѣмерѣцїлор ла фолїе парїсїене маї сѣѣ
нѣмїте. Не лѣнѣѣ ачїстѣа, маї сѣнт а-
тѣт ан Парїс, кѣт шї ан челелѣлате че-
тѣцїї шї ораше але Францїї о мѣлѣїме ма-
ре де гѣзїте шї жѣрналѣ, че, дѣпѣ кѣм

ЛЪКРЪ АН ДЪХЪА ЗНЕІ САЪ А АЛТЕІ ПАР-
ТІДЕ, АН ИНТЕРЕСЪА ЗНЕІ САЪ А АЛТЕІ ПЛА-
СЕ ДЕ ЧЕТІТОРІ, АША ПОТ АРЪТА ШІ ДЕО-
НАЦІ МАІ МЪАЦІ САЪ МАІ ПЪЦИНІ: ПОЛІТІ-
КЪА, ДІПЛОМАТЪА РЕАЦІОСЪА НЕГЪЦІТОРІЪА,
КОРЪВІЕРІЪА, СОЛДАТЪА, ЧЕТЪЦЕАНЪА СІМ-
ПЛАЪ, МЕЩЕРЪА, АМВЪЦАТЪА, НЕЖМЕВЪЦАТЪА,
БОГАТЪА, СЪРАКЪА ТОЦІ АШІ АФЛЪ ДЪХЪАШІ
ШІ ІНІМІІ ЛОР ХРАНЪ МАІ МЪАТ САЪ ПЪ-
ЦІН НЕМЕРІТЪ. ДЕСТЪА АТЪТА, КЪ ПЕНТРЪ
ЪН ФРАНЦОС АР ФІ РЪШІНЕ А НЪ КЪЪТА А-
СЕМЕНЕА ХРАНЪ; ДІА ПРОТІВЪ ФАЛА АЪІ Е-
СТЕ А ЧЕТІ, А АВЕА ГАЗЕТЕ ПЕ МАСЪ. МАІ
СЪНТ АН ФРАНЦА ШІ АЛТЕ ЖЪРНАЛЕ ЧЕ
ЕС ПЕ СЕПТЪМЪНЪ САЪ НЕ АЪНЪ, КЪМ: Re-
vue de Paris, Revue du Progres, Re-
vue des deux mondes ШІ АЛТЕ МАІ МЪА-
ТЕ.

ЪН ЧЕ.

АН ОКІІ МЕІ КЪРЦІЛЕ МАРІ СЕАМЪНЪ О-
РЪШЕАЛОР МІЧІ, ШІ ОРЪШЕАЛЕ МІЧІ КЪРЦІЛОР
МАРІ. БАРОНЪА КНІГЪЕ КЪНОАЩЕ ШІ ПЕ
ЪНЕЛЕ ШІ ПЕ АЛТЕЛЕ. ВА АЪ ПЪТІМІТ ДЕАА
ДЪНСЕЛЕ ШІ АЕАЪ ЦІЪТ ДЕСКРІЕ СПРЕ ФОЛО-
СЪА МЪАТОРА, АРЪТЪНА АЧЕЛЕ СТАНЧІ, АН
КАРЕ ПОАТЕ ІСКІ ЧІНЕВА ПРІН КОНВЕРСАЦІЕ АН
АЧЕАА ЛОКЪРІ; ААЦІІ ПЪТІМЕСК ДЕАА ЕЛЕ,
АНСЪ НІЧІ А СКЪПА ДЕ СЪФІРІРІ НІЧІ АЛЕ
ДЕСКРІЕ НЪ СЪНТ АН СТАРЕ. ПЕ ЛА НЪМІ-
ТЕЛЕ ЛОКЪРІ СЕ АФЛЪ НІЩЕ ВІЕЦЪІТОАРЕ КЪ
ДОАЪ ПІЧОАРЕ — НЪ ТОКМА МЪІМЪЦЕ; АЧЕ-
АА СЪНТ ІЪБІТОРІІ ДЕ А ЦІ ШІ А СПЪНЕ ТОА-
ТЕ. АЧЕЦІА НІЧІ ОДАТЪ НАЪ АЪКРЪ ДЕСТЪА
АКАЕЪ; АША ЕІ СЕ МЕСТІКЪ АН ТРЕБІЛЕ ТЪ-
ТЪРОР ОАМЕНІЛОР, СПЪІНДЪНЕ, КЪМЪКЪ АЧЕА-
СТА О ФАК ДІН АРАГОСТЕ КЪРАТ КРЕЦІНЕА-

СКЪ. ПЕРЪОАНЕ ДЕ АЧЕСТЕАСЪНТ АН СТАРЕ
АЪЦІ ДЕСКОПЕРІ ТОАТЕ НЪОТЪЦІЛЕ, КА ШІ О
ГАЗЕТЪЪ УНИВЕРСАЛЪ, ЧЕ ЕСЕ АН ФОЛІАНТ
КЪТЕ ДОАЪ КОЛІ ПЕ ФІЕЩЕ КАРЕ ЗІ ДІН СЕ-
ПТЪМЪНЪ. ДОР ТОАТЕ ТРЕБІЛЕ СТАТЪРІЛОР
ШІ А ДОМНІТОРІЛОР АЕ СЪНТ КЪНОСКЪТЕ КА
ШІ УНГІЪРІЛЕ КАСЕЛОР АН ЪЛІЦІЛЕ АЧЕАЪІ
КЪЪЕ ДЕ ОРЪШЕА УНДЕ ПЕТРЕК; ПЕ АМЪГЪ А-
ЧЕАСТА ІСТОРИСІРЕА О ЦІЪ КЪ АТЪТЕА АМ-
ПОДОБІ, КА ШІ КЪМ ЕІ АР ФІ ШЕЪТ ДЕ ФА-
ЦЪ АН СЪАТ, КА ШІ КЪМ АР ФІ ВЪЪТ
КЪ ОКІІ ТОАТЕ, ВЪРЪЦІДЕ КЪМ ШІ САЗЕІ-
ЧЪНІЛЕ. НІЧІ ЫН СКРІІТОРІЪ, НІЧІ ЫН СЛЪЖ-
ВАШ ДЕ А ОРАШЪАШІ, НІЧІ ЫН ШЕРКІТОРІЪ
ДЕ БОЛЪ НЪ ТРЕЧЕ, КЪТЪЪ КАРЕ СЪ МЪ
АНДРЕПТЕЪЕ МІІ ДЕ АНТРЕБЪРІ; ШІ ДАКЪ
ВРЕ УНЪА АР ВРЕА АЛЕ СКЪПА ДІН ОКІ, АЛЕАР-
ГЪ АЪПЪ ЕА, ПЪНЪ КЪНА СЕ САТЪРЪ ДЕ
ВРЕО ФАЕЪАЪ ГОААЪ. СЪНТ КАРІІ АМБЛЪ
ДІН КАСЪ АН КАСЪ, ДЕАА МЪТЪША ЛА КЪМ-
НАТЪА ДІН БІСЕРІКЪ АН ТРАКТЕР. ПЕ СЛЪ-
ЖІТОРІІ АЛТОРА АІ АМЪЦЕСК ЛА СІНЕ ШІ ЧЕР-
ЧЕТЕАЪЪ ТОАТЪ СТАРЕА КАСЕІ СЪПЪНІЛОР:
КЪМ ТРЕБІЩЕ ДОМНЪА КЪ ДОАМНА, ЧІНЕ АМ-
БЛЪ ЛА КАСА ЛОР, ПЕ ЛА КЪТЕ ЧЕАСЪРІ СЕ
АДЪНЪ СТЪІНІІ ЛА ПЕТРЕКАНІЕ, ЧЕ МЪНЪКЪ
ДЪМНЕАЛОР, ЧЕ БІАЪ, ЧЕ ВОРВЕСК, ЧЕ АЪКРЕ-
АЪЪ, ЧЕ КЪЦІГЪ САЪ ЧЕ ПЕРА; АН СКЪРТ,
ТРЕАБА ЛОР ЕСТЕ А СЕ ПРІМЕЛА ДІН ЪЛІЦЪ
АН ЪЛІЦЪ, ДІН ФАМІЛІЕ АН ФАМІЛІЕ. ДЕ А-
ІЧІ ЫРЕАЪЪ, КЪМЪЪЪ ЫРА ШІ ЫРЦІСІРЕА ТЪ-
ТЪРОР ЕСТЕ ПЛАТА ПЪРЪТЪТОРІЛОР ДЕ ВОР-
БЕ ШІ А ІНТРІГАНЦІЛОР. УНІІ КА АЧЕЦІА,
АЪ ТОКМА АТЪЦА ВЪРЪШЪАШІ, КЪЦІ ШІ КЪ-
НОСКЪЦІ; ШІ АНТРЕ АЧІА СЕ АФЛЪ, КАРІІ
ДЕ ШІ СЕ ПАР А ДЕСКОПЕРІ ФАКАРІЛОР ВРЕ
ЪН СЕКРЕТ А ІНІМІІ, АЧЕАА ЕСТЕ О ДЕСКОПЕ-
РІРЕ, КАРЕ О ФАК ДІН ВОІЕ ХОТЪРЪТЪ, ЦІ-
ІНД КЪ ВА ФІ ПРОПОВЕДЪІТЪ МАІ АНКОЛО-
НЪ СЕ ПОАТЕ ТЪГЪДЪІ КЪМЪКЪ ФАКАРІІ

САНТ АН СТАРЕ А ПЪТА ПЕ КАТЪВА ВРЕМЕ
 ШІ АНСЪШ АМІНА ЗІАІІ ШІ А ФЕРМЕКА КЪ-
 ТЕОДАТЪ ШІ КАПЕТЕЛЕ БЪРВАЦІЛОР КЪ КА-
 РАКТЕР СОЛІД ШІ САРАВЪН. СЪ ЦІЕ АН-
 СЪ АЧЕІ НІРОЗІ ШІ ВІКЛЕНІ, ПРІЧЕНЪЦІ ШІ
 НЕБЪНІ, КЪМКЪ СЕ АФЛЪ СОЦІЕТЪЦІ ШІ ОА-
 МЕНІ, КАРІІ ПОАРТЪ О ІНІМЪ АН ПЕ-
 ПТЪЛ СЪЪ; ДАР, СЕ АФЛЪ ОАМЕНІ ІНІМОШІ,
 КАРІІ НЪ СЪФЕРЕ, КА ЧІНЕВА СЪ ДЕ БАТЪ
 МАІ АНДЕЛЪНГАТ ПІПЕРІЪ СЪПТ НАС. ВЪЧІ,
 ПЕ КЪТ ЄСТЕ БІНЕ ШІ ФОЛОСІТОРІЪ ЛА МЪЛ-
 ТЕ АНТЪМПАЪРІ А ТРЕЧЕ УНЕЛЕ ВЪТЪМЪРІ
 КЪ БЕДЕРЕА А ВЪРСА ПЕ ФОК АПЪ, REM CON-
 SENTU CIGARE, ПЕ АТЪТА ЄСТЕ АДІВЪРАТ,
 КЪМКЪ АЧЕАСЪЦЪ ЧЕНІРОЗІТАТЕ ДЕ А СЪФЕРІ
 НЪ ПОАТЕ ФОЛОСІ ТОТЪДЕАЪНА НІЧІ АНСЪШ
 БОІТОРІЛОР ДЕ РЪЪ. КЪ КЪТ СЪФЕРІ МАІ
 МЪАТЕ, КЪ АТЪТА ОАМЕНІІ СЕ ФАК МАІ АН-
 ДРЪСНЕЦІ ШІ МАІ НЕРЪШІНАЦІ. ОМЪЛ АН-
 ЦЕЛЕНТ СЕ ПЪЗІЩЕ, КА СЪ НЪ ВІЕ АН ВОР-
 БЕ, АНСЪ ДАКЪ ЄСТЕ ТРАС ФЪРЪ ВОІЕ АН
 ФЛЕКЪРІІ, АТЪНЧІ НЪІ ЄСТЕ ЛЕНЕ А ІСВІ ШІ
 А ПЕДЕНСІ ДЪПЪ ВРЕДНІЧІЕ. ВСТЕ АДІВЪРАТ,
 КЪМКЪ УНІІ СЕ АНТЪРЪТЪ ТЪРЪЗІЪ СПРЕ МЪ-
 НІЕ, АНСЪ АТЪНЧІ ФАК, КА ПРІЧІНСІТОРІЪЛА
 СЪ СІМЪЦЪ ТЪАТЪ ІЩІМЕА РЪСБЪНЪРІІ АЪІ.
 НАТЪРА НЪ ФЪРЪ ПРІЧІНЪ АЪ ДАТ АЛБІНЕІ
 АКЪЛА ШІ ОМЪЛАЪІ ПЕ АННЪЦЪ ТЪАТЪ БЪНЕЦА
 СЪФЛЕТЪЛАЪІ НЕРВІ АНТЪРЪТЪЧОШІ, АПОІ ФЕ-
 РІЧЕ ДЕ АЧЕІА, ЛА КАРІІ БЛАНДЕЦЕЛЕ САНТ
 АНСОМІТЕ ДЕ О БЪРВЕЦІЕ, ЧЕ АЛ АПЪРЪ ДЕ
 ВЪТЪМЪРІЛЕ УНОРА ШІ А АЛТОРА ТРАШІ АН-
 ПІНШІ.

ПЪЗІЦІВЪ ДАР ФЛЕКАРІЛОР, КА НЪ КЪМ-
 КА НАСЪЛА КОСТРЪ ЧЕЛ ПЕ КЪТ ДЕ ГРОС, ПЕ
 АТЪТА ДЕ АЦЕР МІРОСІТОРІЪ, СЪ ВЪ ФАКЪ А
 АНТІМІНА ШІ ПЕСТЕ ВРЕЪН УРС, КАРЕ ПЕН-
 ТРЪ ТЪАТЕ СЪ ВЪ ПЛЪТЕАСКЪ КЪ АЦЕРНЕРЕ
 ЛА НЪМЪНТ ДЕ ОДАТЪ. НЪ ПЪТАЦІ НЪМЕ-
 ДЕ ЧЕЛ БЪН, ЧІНСТЕА ШІ КАРАКТЕРЪЛ АЛТО-

РА. САЪ КЪ ДОАР КЪЪТЪНД ПАІЪЛ АН О-
 КІІ АЛТОРА, ВРЕАДІ СЪ АСКЪНДЕЦІ ГРІНДА
 АН АІ ВОЩРІІ? АДЪЧІЦІВЪ АМІНТЕ, КЪМКЪ
 НІЧІ УН ОМ НЪ ЄСТЕ АША ДЕ БЪН, КА СЪ
 НЪ ПОАТЪ ФІ ШІ МАІ БЪН, — ІАР БОІ САН-
 ТЕЦІ РЪІ ФОАРТЕ.

Prospectu.

ПЕНТРЪ ПЪБЛІКАЦІА

А ОПТ ТАБЛОНЪРІ ДІН ІСТОРИА МОЛДАВЕІ.

ІМЕРЪЦЪШАРЕА КАРЕ АЪ АНТЪМПІНАТ ЛА
 1855 АЧЕЛЕ ДОЪ ТАБЛОНЪРІ ЛІТОГРАФІТЕ
 А ІСТОРИЕІ МОЛДОВЕІ, АЪ АНДЕМНАТ ПЕ АЪ-
 ТОРЪЛ А ПЪБЛІКА, ПРІН МІЖЛОЧІРЕА СЪБСКРІ-
 РІІ, О КЪЛЕЦЕРЕ ДЕ АЛТЕ ОПТ ТАБЛОНЪРІ
 АМФЪЦЪШІТОАРЕ УНОР АНСЕМНЪТОАРЕ ВЕКІ
 ФАПТЕ ДІН ІСТОРИЕ ШІ ДІН ТРАДІЦІІЛЕ ПА-
 ТРІЕІ НОАСТРЕ. КЪЛЕЦЕРЕА КОПРІНДЕ:

1) ЗІНА ДАКІА ШІ ТРАІАН, КАРЕ, АЪ-
 ПРЕ ЗІЧЕРЕА МІТОЛОГІКЪ, АЪ УРМАТ СЪБ
 МЪНТЕЛЕ ПІОН, А КЪРЪІА ПРОСПЕКТ САЪ АН-
 ФЪЦЪШАТ АЪПРЕ НАТЪРЪ (ПЪБЛІКАТ)

2) АКТЪЛА СОЛОНЕА ШІ ЦЕРЕМОНІОС АН
 КАРЕ АЛЕКСАНДРЪ ЧЕЛ БЪН ПРІМЕЩЕ ЛА СЪ-
 ЧЕАВА, АН АНЪЛ 1425, КОРОНА ШІ ХЛАМІ-
 ДА КРЪІАСКЪ, ДІН МЪНА АМБАСАДОРІЛОР АМ-
 ПЪРАТЪЛАЪІ ПАЛЕОЛОГ (ПЪБЛІКАТ).

3) АЪПТА ЄРОІКЪ А КЪЛЪРІМЕІ МОЛДО-
 ВЕНЕ, УРМАТЪ ЛА АНЪЛ 1425, КЪ КАВАЛЕРІІ
 ТЕОТОНІ, ПЕ ЦЪРМЪЛА МЪРІІ БАЛТІЧЕ.

4) БЪТЪЛІА ДЕЛА БАІА ЛА 1467, АН КА-
 РЕ СТЕФАН ЧЕЛ МАРЕ АНВІНЦЕ АРМІА УНЪ-
 РЕНІЛОР, ШІ РЪПЕЩЕ ПЕ МАРІЛЕ КРЪІЪ МАТЕІЪ
 КОРВІНЪС . . .

5) ІНВІНЦЕРІА АЪІ ІОАН АЛБЕРТ, РІГА ДЕ

Полонія ан кодрѣла саѣ дѣмбрава Рошіе ла 1494.

6) Помпа саѣ церемонія де аммор-мжнтаре, серватѣ де Стефан чел маре пентрѣ ощенї Молдовенї, 8чїшї ла 1476 ан крѣнта вѣтѣліе де Валера-Алвѣ, шї аш-зарѣа темелїї 8нї Бїсерїчї монѣментале.

7) Овідїѣ ан мїжлокѣла Дачїнілор, кѣ ан скѣртѣ Історїа ачестѣї маре поїт ал Ромї, дїспатріат де Ампратѣла А-гѣст ан ачесте цѣрї 8нде аѣ шї мѣрїт.

8) Арѣѣрѣа хронологїкѣ а Домнілор Молдовї кѣ ан скѣртѣ Історїїрѣ, ан-чепжнд дела Драгош пѣнѣ ла Преа анзл-цатѣла нострѣ Домн Міхаїл Стѣрѣа Бо-вод.

Ачесте Таблоне сѣ вор алкѣтѣ шї сѣ вор літографї де чї маї вѣнї зѣгравї ла Інстїтѣтѣла Албїнї.

Фїешкаре пїесѣ ва фї ансоцїтѣ де о-дїскрїере історїкѣ ан лімеа Ромѣнеаскѣ шї Францѣзѣ. Прецѣла пентрѣ 8 таблоне естѣ 6 галбенї, пазтїцї ан аналогїе ла прїїмірѣа лор.

Atlas Geograficu.

Ан лімеа Ромѣнеаскѣ.

1. Планїглобѣрїле саѣ Вмїсферїле	} саѣ ті-
пѣрїт.
2. Харта Вѣропей.	
3. — Асїї.	
4. — Америкї.	
Се вор пѣблїка фѣрѣ прецѣт хѣрѣїле де:	
5. — Африка.	
6. — Австраліїле.	
7. 8. — Молдова анпѣрїтѣ ан цѣнѣ-
тѣрї, пе доѣ коале.	

9. — Цара Ромѣнеаскѣ.

10. — Тїтлѣла кѣ ан скѣртѣ дескрїере Географїкѣ шї Статїстїкѣ а пѣ-мжнтѣлѣтї.

Прецѣла ачестѣї атлас дїн 10 коале естѣ 120 лї, каре сѣ пазтїск ан ана-логїа прїїмірї хѣрѣїлор.

Авонаментѣла се фаче ла інстїтѣтѣла Албїнї шї пе ла Длор комїсіонарї.

(Ал. рѣм.)

Тѣнїтѣла.

Ампратѣла де зї пїкасѣ кѣтр'анѣс, шї пѣкѣтосѣла ом д'огрѣа нелецѣїрѣ рѣга кѣ 8мїліїцѣ пе домнѣла де сѣс, сѣтї фїе ажѣтор шї сфжнтѣ окротїрѣ.

Ка нѣ ан 8рѣмѣ поате осжнда де пѣкат, Аѣспрѣш сѣтнтоаркѣ а Домнѣлѣтї прїїрѣ шї нѣрѣаптѣ лѣтї 8рїе пе ел ка вїноват сѣтл вїчѣе де крїмѣ снре дрѣаптѣї рѣ-спазтїрѣ.

Ансѣ нѣзѣдар е цїе омѣле вѣрфїторїѣ, кѣчї крїмеле фѣкѣтѣ дїн вѣкїме, Аѣ адѣс пе домнѣла а фї не рѣвѣзторїѣ шї н кїпѣ вїї перї ка пѣѣмѣѣ н аджн-чїме. —

Дѣчї кжнд тоатѣ фїїнѣа зѣчѣа ан адормїрѣ, кжнд сгомотѣ нчѣтасѣ шї паче ерѣ нтоате.

Кжнд сѣхѣ кѣфѣндат с'афла ан лінїцїрѣ шї о ноапте нтѣнѣкоасѣ домне де орї че парте. —

ЯТЪНЧЕ ФЪРЪ ВЕСТЕ КЪ ТЪНЕТ ДЕОДАТЪ
 АН ХАОС МІІ ДЕ ФЪЛУЕРІ ДЕ ФОКЪРІ СЪ
 РЪСПАНД,
 ШІ АН ГРОЗНИКЪА ЛОР МЪЦЕТ ТОТ ОМЪА СЪ
 ДЕЩЕАПТЪ,
 ДА ЧЕРІЪ ЦІНТЕЩЕ ОКІІ ПЕ ДОМНЪА ДЕС
 СТІГАНД.

Дар ДОМНЪА ДІН МЪНІЕ, АН ДРЕАПТА СА ПОР-
 НІРЕ,
 КЪ ГРЕЪ ПОАТЕ КРЪЦА ПЕ ЧЕА НЕЛЕУЪІТ;
 АН ПРЪЖМА ЛОР СЪ 'НЕВЪРТЕ Ш'ІНТІА АБІ
 ЛОВІРЕ,
 СДРОКЕЩЕ СФАРМЪ-ОМОРЪ ШІ РЪЪА АЪ
 ПЕРІТ. —

ПЕДЕАПСА СТЪ ДЕ ФАЦЪ Ш'А ТАРТАРЪАБІ МЪННЪ,
 КЪЗЪТАЪ КЪ ПЪТЕРЕ ПЕ ЧЕА РЪЪТЪЦІТ;
 ІАР МОАРТІ-АСЪПРЪІ СВОАРЪ ШІ ГЕАРА ПЕ ЕА
 АРЪННЪ
 АА СМЪЛУЕ КЪ ПЪТЕРЕ Ш'ЖА ЛАСЪ 'НКРЕМЕНІТ.

АНЪМ ФЕРЕІНТЕ РЪЦІА ЧЕРІЪРІ СЪ АНАЛУЪ,
 АНЪМ НЕ ЛЕУЪІТЪА АПРІНДЕ ТЪМЖІЕРІ
 ДА ЧЕА АТОТ ПЪТЕРНІК, Ш'АКЪМА ЕА АНВАЦЪ
 КРЕДІНЦЪ АІ ЖЪРА ШІ СФІНТЕ АНІНЪРІ.

ІАР АРЕПТЪА КІАР АН ДОМНЪА АШ РАЗЪМЪ
 НЪДЕЖДЕ,
 КА'НЧЕА АТОТ ПЪТЕРНІК Ш'АТОАТЕ АНЪ-
 РЪТОР,
 АШЪПТЪ ДЕЛА ДЪНІЪ АН ГРОЗНИКА ПРІМЕЖДЕ,
 ВІАЦЪ ВІІТОАРЕ САЪ ГРАБНИКЪА ОМОР.

А НОПЦІІ СІН СЪ ВЕДЕ ОДАТ' АСЪ ДЕСКІДЕ
 ДЕ ФЪЛУЕРЪА ЧЕ АНЪЪ ДІН НОР АЪ ІСЪЪ-
 КНІТ,

ШІ 'Н ЪРМА СА ДЕ АБІЕ ЪН ШЪЕР СЪ АЪДЕ
 ЧЕ МЪЦЕ КЪ ТЪРЕАРЕ ДЕ ЕХО АНСОЦІТ.

ДЕЧІ ФЪЦІЦІО! ОАМЕНІ КЪЦІ СЪНТЕЦІ НЕДРЕПЦІ,
 ДЕ А'ДОМНЪАБІ МЪНІЕ, ДЕ-А АБІ АМЕРІН-
 ЦАРЕ;
 КЪЧІ НЪМАІ КЪ КЪВЪНТ ПЕ КЪЦІ СЪНТЕЦІ
 ПЕ ТОЦІ,
 АН КЛІПЪ КА ДЕ ЪН ТЪНЕТ ВА ДЪЧЕ, АА ПІЕР-
 ЗАРЕ.

КЪНОАЩЕЦІ ДАР ПЕ ДОМНЪА ШІ ДАЦІ АБІ
 АН КІНАРЕ,
 КЪ АЪХЪРІ ЪМІЛІТЕ ШІ ІНІМІ КЪРАТЕ.
 КЪЧІ НЪМАІ АНДЕАЪНГА ШІ МЪАТА СА РЪ-
 БАРЕ,
 ПЪСТРЪКЪЪ-А'ВОАСТРЕ ЗІЛЕ ДЕ РЕЛЕ 'НКЪНЪЪ-
 РАТЕ.

К—ОАТЪ.

СІНГЪРЪА АРІСТОКРАТ АН АНГЛІА.

КАНА АЪ ФОСТ ФРАКЛІН МАІ ПЕ ЪРМЪ
 АН АНГЛІА, АДЪСЕ КЪ СІНЕ ШІ ПЕ ЪН ШКАВ
 НЕГРЪ, КЪРЪІ ТОАТЕ АІ ПАЗЧЕА ПЕСТЕ МЪСЪ-
 РЪ, КАТЕ ВЕДЕА АН БРІТАНІА МАРЕ. — АН-
 ТР'ЪНА ДЕ ЗІЛЕ АА АНТРЕАБЪЗ ФРАНКЛІН: ЧЕ
 ЦІ СЕ ПАРЕ ЦІЕ ДЕСПРЕ АНГЛІА? „ТОЦІ ШІ
 ТОАТЕ АЪКРЪ АН АЧЕАСТЪ ЦАРЪ“, РЪСПЪНЪЕ
 НЕГРЪА, „АПА АЪКРЪ, ВЪНТЪА АЪКРЪ, ФОКЪА
 АЪКРЪ, ФЪМЪА АЪКРЪ, КЪНЕЛЕ АЪКРЪ, КОЪА
 АЪКРЪ, КАЛЪА АЪКРЪ, АСІНЪА АЪКРЪ, БЪРЪАТЪЪ
 ШІ ФЕМЕЕА АЪКРЪ, ТОАТЕ АЪКРЪ, СІНГЪР ПОР-
 КЪА НЪ; ПОРКЪА МЪННЪ, БЕА, ДОАРМЕ ШІ
 ТОАТЪ ЗІОА НЪ ФАЧЕ НІМІК, ПОРКЪА Е СІН-
 ГЪР АРІСТОКРАТ АН АНГЛІА.“